

Hi ha cultura sense mediació?

Published by [Interacció](#) [1] on 18/12/2018 - 10:19 | Last modification: 17/05/2021 - 09:05

L'any 1995 Elisabeth Caillet, amb la col·laboració d'Évelyne Lehalle, va publicar un dels **textos fundacionals** de la mediació cultural. El llibre «[À l'approche du Musée: La Médiation culturelle](#) [2]» posava els fonaments d'una disciplina incipient que emergia de la museologia. En aquella publicació, l'autora francesa traçava el recorregut històric de la **relació dels museus amb el públic** i desenvolupava la manera d'articular un projecte museístic a partir de la mediació. Uns vint anys després, Caillet, juntament amb Fanny Serain, François Vaysse i Patrice Chazottes, ha dirigit i presentat «La Médiation Culturelle: Cinquième roue du carrosse?».

Ras i curt, la mediació cultural sorgeix del **debat** sobre l'accès a la cultura. De fet, suposa una **nova mirada** a la relació entre el creador, el producte i el receptor. Caillet, a 'À l'approche du Musée' explica:

La notion de médiation en effet cherche non un moyen terme, mais un réelle synthèse entre ce que purent être les animateurs et les professionnels de la création et de la transmission qui, artistes, scientifiques, historiens d'art, tendent soit à l'émergence d'autres semblables à eux, à reproduire; soit à rompre radicalement avec ceux qui les précèdent (dans une démarche de type innovation ou avant-gardiste, caractéristique de notre époque)" (p. 15).

L'expressió francesa "être la cinquième roue du carrosse" és equivalent a la [parèmia](#) [3] "ser un zero a l'esquerra"; és a dir, fa referència a la inutilitat d'una cosa. L'ús de l'interrogant al subtítol del llibre posa sobre la taula la voluntat de la publicació de **mirar amb ulls crítics el concepte**. En aquesta línia, en el prefaci, Serain i Chazottes es pregunten si la mediació cultural és "la cinquena roda de la carrossa" o bé la roda de recanvi.

Imatge: [Jean Pierre Dalbéra](#) [4]

Per tant, el recull d'articles reprèn el llibre de mitjans dels anys noranta per veure **com ha evolucionat i s'ha anat consolidant** aquesta nova disciplina. D'aquesta manera es vertebrava un **estat de la qüestió** que no és ni exhaustiu ni definitiu sinó que radiografia la vitalitat i la ramificació de la mediació en el món acadèmic i professional actual. Per fer el retrat el més **plural i divers** possible, els directors del recull han seleccionat aportacions d'autors amb bagatges diferents. Els seus textos, per tant, basculen entre la teoria i la pràctica i testimonien com n'és, de **polièdric**, el concepte. I és que el camp de la mediació és vast i les seves **fronteres es difuminen** en matèries com ara les ciències de l'educació, la sociologia, la psicologia, l'art i la cultura, l'estudi de la informació i comunicació. De la mateixa manera, la mediació implica **diversos departaments** de les institucions museístiques. En conseqüència, "mediador" pot ser aquell que redacta els cartells del museu o el que concep una aplicació o un producte audiovisual per fer l'experiència accessible.

El **polimorfisme** del concepte impedeix una definició tancada i delimitada. A aquesta dificultat, el llibre respon amb una selecció de contribucions d'allò més plural. Per dibuixar un recorregut lògic i orientar el lector, els articles es divideixen en **cinc capítols** en què es dibuixa la història del concepte, es mostren casos pràctics, s'esclareixen qüestions de vocabulari i s'apunten línies de futur. Val a dir que tot i les dues dècades de recorregut del concepte, "la médiation culturelle semble toujours résonner tel un paradigme dont le socle commun reste pour ceux qui choisissent de s'y consacrer, le goût et la passion de l'exercer" (p. 8); és a dir, segueix basant-se en una **opció voluntària i personal** i no pas en un discurs institucionalitzat del museu. Per combatre aquesta **precarietat** inherent, "La Médiation Culturelle" vol contribuir a la **difusió** de la idea i traçar-ne les **línies de futur**. El convenciment és clar: "non, *médiateur*, n'est pas un job d'été" (p. 9).

A Interacció parlem sovint de mediació. Per exemple, a l'[entrada](#) [5] del passat 19 de juny ens fèiem ressò de la publicació del llibre d'[Oriol Fontdevila](#) [6] «[El arte de la mediación](#) [7]» en què, des dels postulats de la teoria de l'art, es defensa que no hi ha art sense mediació. En conseqüència, cal que ens preguntem **si hi pot haver cultura sense mediació**. Què en penseu?

Cita bibliogràfica

Serain, F., Chazottes, P., Vaysse, F., i Caillet, E. (dir) (2016). *La médiation culturelle : cinq roues du carrosse?*. L'Harmattan. Centre d'Informació i Documentació ([CIDOC](#) [8]) Signatura: [S.01889](#) [9]

Categories: Llibre
Tags: equipaments culturals
Tags: educació i cultura
Tags: participació cultural

- [10]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2018/cultura-mediacio>

Links:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>
- [2] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=39916>
- [3] <https://refranys.wordpress.com/>
- [4] [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:M%C3%A9diation_culturelle_\(exposition_%22la_force_de_l'Art%22_au_Grand_Palais\)_%283565623153%29.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:M%C3%A9diation_culturelle_(exposition_%22la_force_de_l'Art%22_au_Grand_Palais)_%283565623153%29.jpg)
- [5] <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2018/mediant-mediacio>
- [6] <https://interaccio.diba.cat/members/orifontdevila>
- [7] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45909>
- [8] <https://www.diba.cat/es/web/cerc/cidoc>
- [9] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45976>
- [10] <https://interaccio.diba.cat/node/7674>